SELETUSKIRI

Eelnõule „Kuusalu valla 2025. aasta eelarve kinnitamine“

ÜLDPÕHIMÕTTED

Kuusalu valla 2025. aasta eelarve koostamisel on lähtutud erinevatest seadustest ja regulatsioonidest, millest olulisemad on:

- Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadus
- Kuusalu valla finantsjuhtimise kord
- Kuusalu valla arengukava 2023-2028
- Kuusalu valla eelarvestrateegia 2025-2028

Kuusalu valla 2025. aasta eelarve on koostatud kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduses ning Kuusalu valla finantsjuhtimise korras sätestatud detailsuses.
Eelarve on koostatud üheks eelarveaastaks, tekkepõhisena ning kinnitatakse volikogu määrusega, esitlusvaluutaks on euro. Tekkepõhises eelarves kavandatakse majandustehinguid vastavalt nende toimumisele sõltumata sellest, kas sellega seotud raha on laekunud või välja makstud.

Eelarve koostamisel on aluseks võetud kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduses kehtestatud eelarve struktuur, millest tulenevalt on eelarve ülesehitus ja liigendus viieosaline:

- põhitegevuse tulud (maksutulud, tulud kaupade ja teenuste müügist, saadavad toetused jooksvateks kuludeks, muud tegevustulud);
- põhitegevuse kulud (antavad toetused jooksvateks kuludeks, personalikulud, majandamiskulud, muud tegevuskulud);
- investeerimistegevus (põhivara müük ja soetus, põhivara soetuseks saadav ja antav sihtfinantseerimine, finantstulud ja –kulud);
- finantseerimistegevus (kohustuste võtmine ja tasumine);
- likviidsete varade muutus (raha ja pangakontode saldo muutus).

Eelarve põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude vahe on **põhitegevuse tulem**. Mida suurem on põhitegevuse tulem, seda suurem on omavalitsuse investeerimisvõimekus. Põhitegevuse tulemi lubatav väärtus aruandeperioodi lõpu seisuga on null või positiivne. Kuusalu valla prognoositav põhitegevuse tulem aastaks 2025 on **1 026 981 eurot**.

Eelarve tulem on põhitegevuse tulem miinus investeerimistegevus. Eelarve on tasakaalus, kui eelarve tulem võrdub nulliga. Kui eelarve tulem on positiivne, siis eelarve on ülejäägis; kui eelarve tulem on negatiivne, on eelarve puudujäägis..
Kuusalu valla prognoositav eelarve tulem aastaks 2025 on **-1 861 019 eurot**.

Kuusalu valla 2025. aasta koondeelarve

Kirje nimetus	2025. aasta eelarve I ja II lugemine kokku
PÕHITEGEVUSE TULUD KOKKU	**15 389 110**
30 Maksutulud	**10 094 000**
3000 Füüsilise isiku tulumaks	9 600 000
3030 Maamaks	494 000
32 Tulud kaupade ja teenuste müügist	**870 718**
320 Riigilõivud	33 000
3220 Laekumised haridusalasest tegevusest	503 702
3221 Laekumised kultuuri-ja kunstialasest tegevusest	124 016
3222 Laekumised spordi-ja puhkeasutuste tegevusest	150 000
3225 Elamute ja korterite üüritulu	5 000
3233 Üüri- ja renditulud	15 000
3237 Laekumise õiguste müügist	40 000
35 Saadavad toetused tegevuskuludeks	**4 024 392**
3500 Sihtotstarbelised toetused tegevuskuludeks	10 000
352 Saadud tegevustoetused	150 000
35200 Tasandusfond	559 555
35201 Toetusfond	3 304 837
38 Muud tegevustulud	**400 000**
3825 Tulud loodusressursside kasutamisest	400 000
PÕHITEGEVUSE KULUD KOKKU	**-14 362 129**
4 Antavad toetused tegevuskuludeks	**-1 119 642**
4 Eraldised tegevuskuludeks	-1 119 642
Muud tegevuskulud	**-13 242 487**
50 Personalikulud	-8 770 960
55 Majanduskulud	-4 450 827
6 Muud kulud	-20 700
sh reservfond	-20 000
PÕHITEGEVUSE TULEM	**1 026 981**
INVESTEERIMISTEGEVUS KOKKU	**-2 888 000**
15 Põhivara soetus (-)	-4 689 838
3502 Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)	2 259 838
4502 Põhivara soetamiseks antav sihtfinantseerimine (-)	-50 000
65 Finantstulud (+) ja finantskulud (-)	-408 000
EELARVE TULEM (ÜLEJÄÄK(+) 7 PUUDUJÄÄK (-)	**-1 861 019**
FINANTSEERIMISTEGEVUS	**1 400 000**
208 Kohustuste võtmine (+)	2 000 000
258 kohustuste tasumine (-)	-600 000
LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS	**-461 019**
1000 (+suurenemine, - vähenemine)	-461 019

PÕHITEGEVUSE TULUD

Kuusalu valla 2025. aasta eelarve põhitegevuse tulude kogumahuks on kavandatud **15 389 110 eurot.** Võrreldes 2024. aasta eelarvega on planeeritud 3,66% suurenemist.

	2023. täitmine		2024. eelarve		2025. eelarve	
	Summa	**Osakaal**	**Summa**	**Osakaal**	**Summa**	**Osakaal**
Maksutulud	8 655 450	60,61%	9 540 000	64,26%	10 094 000	65,59%
Tulu kaupade ja teenuste müügist	726 472	5,09%	790 000	5,32%	870 718	5,66%
Saadavad toetused tegevuskuludeks	4 502 215	31,53%	4 116 431	27,73%	4 024 392	26,15%
Muud tegevustulud	396 935	2,78%	400 000	2,69%	400 000	2,60%
Põhitegevuse tulud kokku	**14 281 072**		**14 846 431**		**15 389 110**	

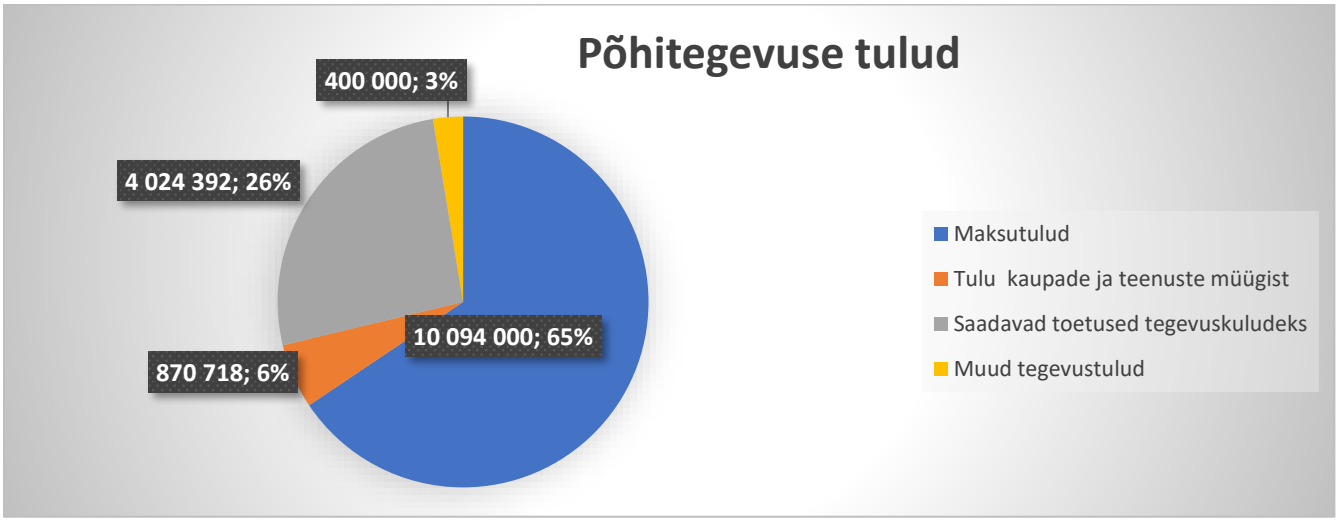

Maksutulud

Põhitegevuse tuludest suurima osakaaluga on maksutulud, mis moodustavad põhitegevuse tuludest 65,59%. Maksutulud koosnevad üksikisiku tulumaksust ja maamaksust. 2025. aasta eelarvesse on planeeritud maksutulusid **10 094 000 eurot**. Maksutulude kasv võrreldes 2024. aasta eelarvega on 5,8%.

Suurima osatähtsusega valla eelarve põhitegevuse tuludest on füüsilise isiku **tulumaks**.

Füüsilise isiku tulumaks laekub tulumaksuseaduse alusel. Maksu arvestab täismahus Maksu- ja Tolliamet ning kajastab füüsiliselt isikult saadud tulumaksust osa edasiantava maksuna KOV-le. Riigieelarve eelnõu kohaselt eraldatakse 2025. aastal KOVidele laekunud füüsilise isiku maksustatavast tulust 11,29% ja residendist füüsilise isiku riiklikust pensionist 5,5%.

Tulumaksu laekumine 2024. aastal ja sellele eelneval kolmel aastal:

Aasta	Laekumine eurodes	Muutus võrreldes eelmise aastaga
2021	6 667 382	4,28%
2022	7 572 572	13,58%
2023	8 307 066	9,69%
2024. loodetav	9 140 000	10,03%

Kuusalu valla 2025. aasta eelarvesse on üksikisiku tulumaksu laekumiseks prognoositud **9 600 000 eurot**. Arvestades 2024. aasta eelarve loodetavat täitmist on suurendatud tulumaksu laekumist 2025. aastaks 5,03%, millest riiklikult pensionilt laekuvat tulu on planeeritud 900 000 eurot ja füüsilistelt isikutelt laekuvat tulumaksu on planeeritud 8 700 000 eurot.

Maamaks on maa maksustamishinnast lähtuv omandimaks, mis laekub 100% valla eelarvesse ja maamaksu on 2025. aastaks planeeritud **494 000 eurot**. Maamaksu laekumine 2024. aastal ja sellele eelnenud kolmel aastal:

Aasta	Laekumine eurodes	Muutus võrreldes eelmise aastaga
2021	350 033	-0,01%
2022	348 707	-0,04%
2023	348 384	-0,01%
2024. eelarve	340 000	-2,4%

Maamaksu on 2025. aastaks võrreldes 2024. aasta eelarvega planeeritud 154 000 eurot rohkem, vastavalt uuele kehtestatud maamaksumäära laekumise prognoosile.

Tulud kaupade ja teenuste müügist

Tulud kaupade ja teenuste müügist moodustavad 2025. aasta eelarves põhitegevuse tuludest 5,66%, kokku on planeeritud laekumisi **870 718 eurot**. Tulude suurenemine võrreldes 2024. aasta eelarvega on 10,2%.

Tulude laekumine kaupade ja teenuste müügist 2024. aastal ja sellele eelneval kolmel aastal:

Aasta	Laekumine eur	Muutus võrreldes eelmise aastaga
2021	674 752	-6,09%
2022	754 702	+11,85%
2023	726 472	-3,74%
2024. eelarve	790 000	+8,7%

Tulud kaupade ja teenuste müügist tululiikide lõikes:

	2023 täitmine	2024 eelarve	2025 eelarve
Riigilõivud	20 265	33 000	33 000
Tulud haridusalasest tegevusest	423 844	480 500	503 702
Tulud kultuuritegevusest	102 078	107 000	124 016

Tulud spordiasutustelt	136 393	146 000	150 000
Tulud sotsiaalasutustelt	22 182	3 500	0
Muud laekumised	3 870	5 000	5 000
Üüri- ja renditulud	14 840	15 000	15 000
Laekumised õiguste müügist	3 000	0	40 000
Tulud kaupade ja teenuste müügist kokku	**726 472**	**790 000**	**870 718**

Riigilõivude tulud laekuvad vastavalt riigilõivuseadusele. Põhilised on laekumised ehitus- ja kasutuslubade väljastamise eest. 2025. aasta eelarvesse on planeeritud tulu riigilõivude laekumisest **33 000 eurot**, võrreldes 2024. aastaga samal tasemel.

Tulud haridusalasest tegevusest sisaldavad lapsevanemate tasu koolieelse lasteasutuse õppekulude ja toitlustuskulude katmisel, teistelt omavalitsustelt laekuvaid koolide ja lasteaedade kohamaksusid ning koolide toiduraha (personal, hommikusöök ja pikkpäev).

Kuusalu vald kinnitab igal aastal munitsipaalkoolide, huvialakoolide ja lasteaedade õpilaskoha arvestusliku maksumuse järgmiseks aastaks, mis on aluseks arvlemisel teiste omavalitsustega.

Üldhariduskoolidele kehtestab riik kohamaksumuse piirmäära.

Kuusalu valla koolieelsete lasteasutuste tulud on planeeritud lasteaedade poolt esitatud tulude prognoosist, mis on lähtunud laste arvust, kehtivast õppe- ja kohatasust ning toitlustuskulude katmisest.

2025. aasta eelarvesse on planeeritud tulu haridusalasest tegevusest **503 702 eurot** ja võrreldes 2024. aasta eelarvega +4,8%.

Tulud kultuurialasest tegevusest sisaldavad lastevanemate tasu huvialakooli õppekulude katmiseks, teistelt omavalitsustelt laekuvat huvialakooli kohamaksu ja muuseumi tasulisi teenuseid.

2025. aasta eelarvesse on planeeritud tulu kultuurialasest tegevusest **124 016 eurot**. Tulusid on suurendatud 2024. aasta eelarvega võrreldes 15,9% Hugo Lepnurme Kuusalu Kunstide Kooli ja Kolga Muuseumi teenustest.

Tulud spordiasutustelt on 2025. aasta eelarvesee planeeritud **150 000 eurot,** mis on Kuusalu Keskkooli Spordikeskuse piletitulu. Kasv võrreldes 2024. aastaga on 2,7% ning prognoositud on spordikeskuse aktiivsemat kasutamist.

Tulu sotsiaalasutuste majandustegevusest ei ole 2025. aasta eelarvesse planeeritud, koduteenuste osutamine on antud üle Kuusalu Hoolela MTÜ-le.

Muude laekumiste all on elamute ja korterite üürituluks planeeritud 2025. aastal eelarvesse **5 000 eurot**, jäädes 2024. aasta tasemele. Valla sotsiaalpinnad ja korterid on enamuses välja üüritud.

Üüri ja rendi tulu on planeeritud 2025. aasta eelarvesse **15 000 eurot**, jäädes 2024. aasta tasemele.

Laekumised õiguste müügist on planeeritud 2025. aasta eelarvesse Salmistu Sadama tulud.

Saadavad toetused tegevuskuludeks

Toetuseid tegevuskuludeks on planeeritud Kuusalu valla 2025. aasta eelarvesse **4 024 392 eurot**, mis moodustab põhitegevuse tuludest 26,15%.

	2023 täitmine	2024 eelarve	2025 eelarve
Sihtotstarbelised toetused	160 444	125 841	10 000
Saadud tegevustoetus	146 239	150 000	150 000
Tasandusfond	563 393	559 555	559 555
Toetusfond	3 632 139	3 281 035	3 304 837
Saadavad toetused tegevuskuludeks kokku	**4 502 215**	**4 116 431**	**4 024 392**

Sihtotstarbelised toetused on 2025. aastal planeeritud toetus Harju Maakonnaraamatukogult Kuusalu Valla Keskraamatukogule 10 000 eurot.

Saadud tegevustoetus on 2025. aastal planeeritud toetus Kaitseministeeriumilt 150 000 eurot.

Tasandusfondi vahendid ei ole sihtotstarbelised ja sisaldavad muuhulgas ka toetusi jäätmehoolduse arendamiseks ning sotsiaaltoetuste ja- teenuste osutamise korraldamiseks ja kaevandamisõiguse tasude muutmise kompensatsiooni.

Toetusfondi vahendid on määratud kohalikele omavalitsustele konkreetsete tegevuste katteks:

- hariduskulude toetus (õpetajate palgad, koolitus, õpikud ja õppevahendid, juhtimiskulud, koolilõuna)
- koolieelsete lasteasutuste õpetajate tööjõukulude toetus
- huvihariduse ja -tegevuse toetus
- suure hooldus- ja abivajadusega lapse abi osutamise toetus
- toimetulekutoetuse maksmise hüvitis
- rahvastikutoimingute kulude hüvitis
- kohalike teede hoiu toetus

2025. aasta eelarvesse on planeeritud vahendeid toetusfondist **3 304 837 eurot**. Toetusfondi summad kuuluvad korrigeerimisele, kui riik kinnitab eraldatavad toetused.

Muud tegevustulud

Muude tegevustulude all käsitletakse trahve ja muid varalisi karistusi, ebatavalisi tulusid ning ressursimakse, milleks on maardlate kaevandamisõiguse tasu ja laekumised vee erikasutusest.

	2023. täitmine	2024. eelarve	2025. eelarve
Kaevandamisõiguse tasu	340 798	385 000	385 000
Vee erikasutustasu	13 435	15 000	15 000
Muud tulud	42 701	0	0
Muud tegevustulud kokku	**396 935**	**400 000**	**400 000**

Muid tegevustulusid on planeeritud 2025. aastaks kokku **400 000 eurot**, mis moodustab põhitegevuse tuludest 2,6% sh. **kaevandamisõiguse tasu 385 000 eurot** ja **tasu vee erikasutusest 15 000 eurot**.

Kaevandamistasu laekumine 2024. aastal ja sellele eelneval kolmel aastal:

Aasta	Laekumine eurodes	Muutus võrreldes eelmise aastaga
2021	319 607	39,85%
2022	386 274	20,86%
2023	340 798	-11,77%
2024. eelarve	385 000	12,97%

PÕHITEGEVUSE KULUD

Kuusalu valla 2025. aasta eelarve põhitegevuse kulude kogumahuks on kavandatud **14 362 129 eurot.**

Kulud jagunevad majandusliku sisu ja tegevusvaldkondade (tegevusalade) lõikes. Põhitegevuse kulude eelarves ei kajastu põhivara soetused, antav sihtfinantseering põhivara soetuseks ja tasutud laenuintressid – neid kululiike arvestatakse eelarve investeerimistegevuse osas.

	2023. täitmine		2024. eelarve		2025. eelarve	
	Summa	Osakaal	Summa	Osakaal	Summa	Osakaal
Eraldised tegevuskuludeks	1 011 923	7,51%	1 099 289	7,81%	1 119 642	7,80%
Personalikulud	8 018 272	59,52%	8 602 824	61,16%	8 770 960	61,07%
Majandamiskulud	4 432 193	32,90%	4 347 722	30,91%	4 450 827	30,99%
Muud kulud	9 136	0,07%	17 017	0,12%	20 700	0,14%
Põhitegevuse kulud kokku	**13 471 524**		**14 066 852**		**14 362 129**	

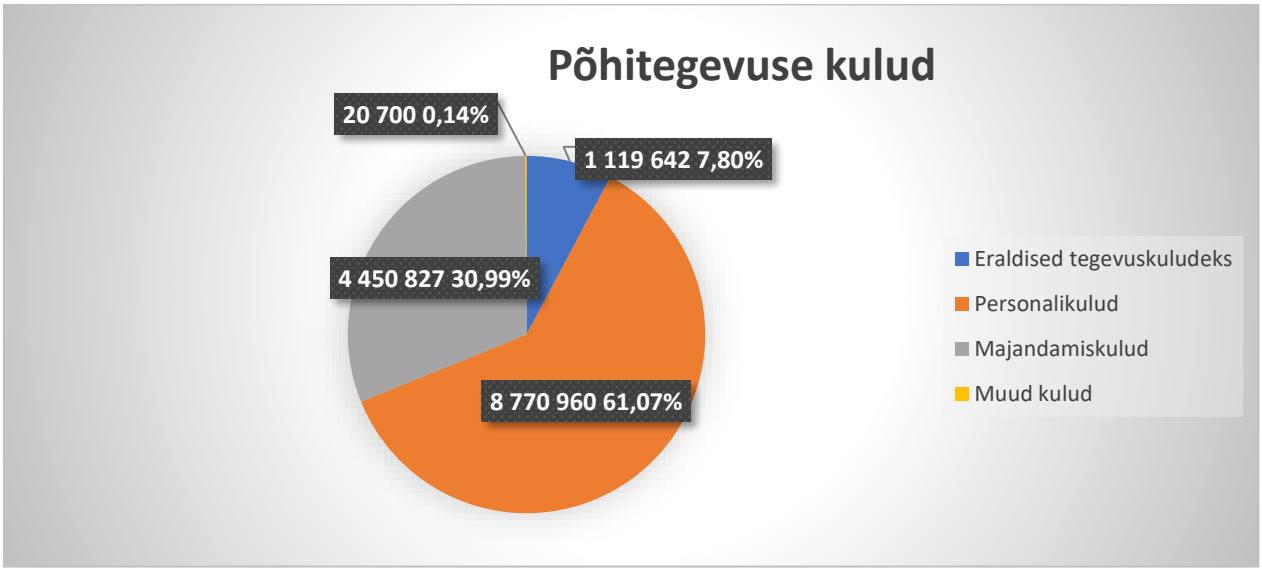

Antavad toetused ja eraldised on planeeritud 2025. aasta eelarves **1 119 642 eurot:**

- üldised valitsussektori teenused 33 896 eurot
- avalik kord ja julgeolek 21 000 eurot
- keskkonnakaitse 12 800 eurot

- elamu- ja kommunaalmajandus 15 000 eurot
- vabaaeg, kultuuri ja religioon 219 070 eurot
- haridus 8 000 eurot
- sotsiaal 809 876 eurot

Võrreldes 2024. aasta eelarvega on suurenenud antavate toetuste ja eraldiste eelarvet 1,85%, tõusnud on kulu sotsiaalteenustele.

Personalikulud moodustavad Kuusalu valla põhitegevuse kuludest suurima osa. 2025. aasta eelarves on personalikuludeks planeeritud **8 770 960 eurot**. Võrreldes 2024. aasta eelarvega suurenevad personalikulud 1,58%. 2025. aastal on personalikulud arvestatud kehtivate palkadega ja palgatõusu ei ole arvestatud. II lugemisega on suurendatud personalikuludes alampalka, mis arvatavasti tõuseb võrreldes 2024. aastaga 66 eurot, olles 2025. aastal 886 eurot.

Majandamiskuludeks on 2025. aasta eelarves planeeritud **4 450 827 eurot**, mis võrreldes 2024. aastaga on suurenenud 2,37%. 2025. aastal lülitatakse saadavad sihtrahad eelarvesse aasta jooksul lisaeelarvetega.

Muud kulud 2025. aasta eelarves on planeeritud **20 700 eurot,** sellest valla reservfondiks 20 000 eurot.

INVESTEERIMISTEGEVUS

Vastavalt kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusele jaguneb investeerimistegevus järgmisteks osadeks:

- põhivara soetus
- põhivara müük
- põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine
- põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine
- finantstulud
- finantskulud

Planeeritavaks investeerimistegevuse tulemiks on **2 888 000 eurot.**

Põhivara soetuseks on 2025. aasta eelarves planeeritud **4 689 838 eurot**. Investeerimisobjektid on järgmised:

- valla teede investeeringud 185 000 eurot
- valla üldplaneeringu koostamine 35 000 eurot
- Kuusalu Keskväljaku rajamine 80 000 eurot
- Kuusalu Keskkooli ehitus 4 239 838 eurot
- Kuusalu Kunstide Kool ruumide renoveerimine 20 000 eurot
- Jäätmejaama ehitus 100 000 eurot
- Salmistu Sadam investeeringuteks 20 000 eurot
- Kaasav eelarve 10 000 eurot

Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine on 2025. aasta eelarves planeeritud **2 259 838 eurot:**

- Hajaasustuse programmi toetus 20 000 eurot
- Riigi Tugiteenuste Keskuseelt Kuusalu Keskkooli ehituseks ja renoveerimiseks toetus 2 239 838 eurot

Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine on 2025. aasta eelarves planeeritud **50 000 eurot** Hajaasustuse programmi toetuseks (saadav toetus 20 000 eurot ja valla osalus 30 000 eurot).

Finantstuludena on 2025. aasta eelarves planeeritud panga intressitulu **15 000 eurot.**

Finantskuludena on 2025. aasta eelarves planeeritud laenuintresside tasumine summas **423 000 eurot.**

		2023. täitmine	2024. eelarve	2025. eelarve
017001	Haridusasutuste laenud	308 487	391 000	404 000
017002	Majanduslaenud	16 941	15 000	11 000
018001	KIK-laen	9 317	9 000	8 000
		334 745	**415 000**	**423 000**

Haridusasutuste laenud

- Kuusalu Keskkooli Spordikeskuse laenu intressid 91 000 eurot
- Kuusalu Keskkooli ja Salmistu sadama laenu intressid 227 000 eurot
- Kuusalu Keskkooli ehituseks võetava laenu intressid 86 000 eurot

Majanduslaenud

- Kiiu mõisa renoveerimiseks võetud laenu intressid 11 000 eurot

KIK-i laenu intressid 8 000 eurot.

FINANTSEERIMISTEGEVUS

Finantseerimistegevus jaguneb järgmisteks osadeks:

- kohustuste võtmine
- kohustuste tasumine

Kohustuste võtmise all on planeeritud **2 000 000 euro** ulatuses laenu võtmine investeeringute tegemiseks ning kohustiste tasumise all kajastatakse laenude tagasimakseid summas **600 000 eurot**.

Laenude tagasimaksed:

		2023. täitmine	2024. eelarve	2025. eelarve
017001	Haridusasutuste laenud	347 337	391 970	491 970
017002	Majanduslaenud	84 211	84 500	84 500
018001	KIK-laen	23 530	23 530	23 530
		455 078	**500 000**	**600 000**

Haridusasutuste laenud

- Kuusalu Keskkooli Spordikeskuse kapitalirent Steniard OÜ-le on refinantseeritud alates 15.novembrist 2019 Swedbanki laenuks. Laenuleping lõppeb 15.10.2038.a. 2025. aastal on laenu tagasimakseteks arvestatud 125 000 eurot.
- Kuusalu Keskkooli algklasside maja ja Salmistu sadama ehitamiseks on laenu võetud SEB Pank AS-ilt 5 390 000 eurot. Laenuleping lõppeb 15.07.2030.a. 2025. aastal on laenu tagasimakseteks arvestatud 210 000 eurot.
- Kuusalu Keskkooli ehituseks on 2025. aastal kavas laenu võtta 2 000 000 eurot. Laenu tagasimakseks on arvestatud 2025. aastaks 156 970 eurot.

Majanduslaenud

- Kiiu mõisa renoveerimiseks on 2018. aastal võetud laen 800 000 eurot Swedbankist. Laenuleping lõppeb 30.11.2027.a. 2025. aastal on laenu tagasimakseteks arvestatud 84 500 eurot.

KIK-laen

- SA Keskkonnainvesteeringute Keskuselt on 2013. aastal võetud laen Kuusalu Soojus OÜ projekti „Kuusalu valla Kuusalu, Kiiu ja Kolga alevike kanalisatsioonisüsteemide kaasajastamine“ rahastamiseks 400 000 eurot tähtajaga 20 aastat. 2025. aastal on laenu tagasimakseteks arvestatud 23 530 eurot.

LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS

Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduse alusel kuuluvad likviidsete varade muutuse eelarveosa koosseisu raha ja pangakontode saldo muutus, rahaturu- ja intressifondide aktsiate või osakute saldo muutus ning soetatud võlakirjade saldo muutus. Kohalikel omavalitsustel võib olla pangadeposiite ja väärtpabereid, mida käsitletakse seaduse kohaselt likviidsete varadena, kui neid saab vahetada suhteliselt lühikese ajaperioodi jooksul raha vastu ja neil puudub oluline turuväärtuse muutuse risk. Kohaliku omavalitsuse üksuse osalusi, muid aktsiaid ja osasid, nende väärtpaberite soetust ja müüki kajastatakse investeerimistegevuse eelarveosas.
Likviidsete varade saldo suurenemine kajastatakse eelarves plussiga, saldo vähenemine kajastatakse miinusega. Sarnaselt investeerimis- ja finantseerimistegevuse tulemite kajastamisele on vastav regulatsioon vajalik eelarve ülejäägi või puudujäägi arvestamiseks.

Likviidsete varade jääk on eelarves eeldatava täitmise järgi 881 922 eurot seisuga 31.12.2024, millest **461 019 eurot** on suunatud 2025. aasta eelarvesse.

PÕHITEGEVUSE KULUD VALDKONNITI JA TEGEVUSALADE KAUPA

Valdkond	2023. täitmine		2024. eelarve		2025. eelarve	
	Summa	Osakaal	848176	Osakaal	Summa	Osakaal
Üldised valitsussektori teenused	877 976	6,52%	972 366	6,91%	1 002 053	6,98%
Avalik kord ja julgeolek	34 787	0,26%	26 200	0,19%	26 200	0,18%
Majandus	580 613	4,31%	611 318	4,35%	612 082	4,26%
Keskkonnakaitse	546 300	4,06%	366 800	2,61%	354 300	2,47%

Elamu- ja kommunaalmajandus	351 589	2,61%	321 198	2,28%	317 273	2,21%
Tervishoid	16 949	0,13%	13 650	0,10%	15 150	0,11%
Vabaaeg, kultuur ja religioon	609 767	4,53%	605 011	4,30%	591 951	4,12%
Haridus	9 291 825	68,97%	9 820 336	69,81%	10 191 889	70,96%
Sotsiaalne kaitse	1 161 716	8,62%	1 329 973	9,45%	1 251 231	8,71%
Põhitegevuse kulud kokku	**13 471 524**		**14 066 852**		**14 362 129**	

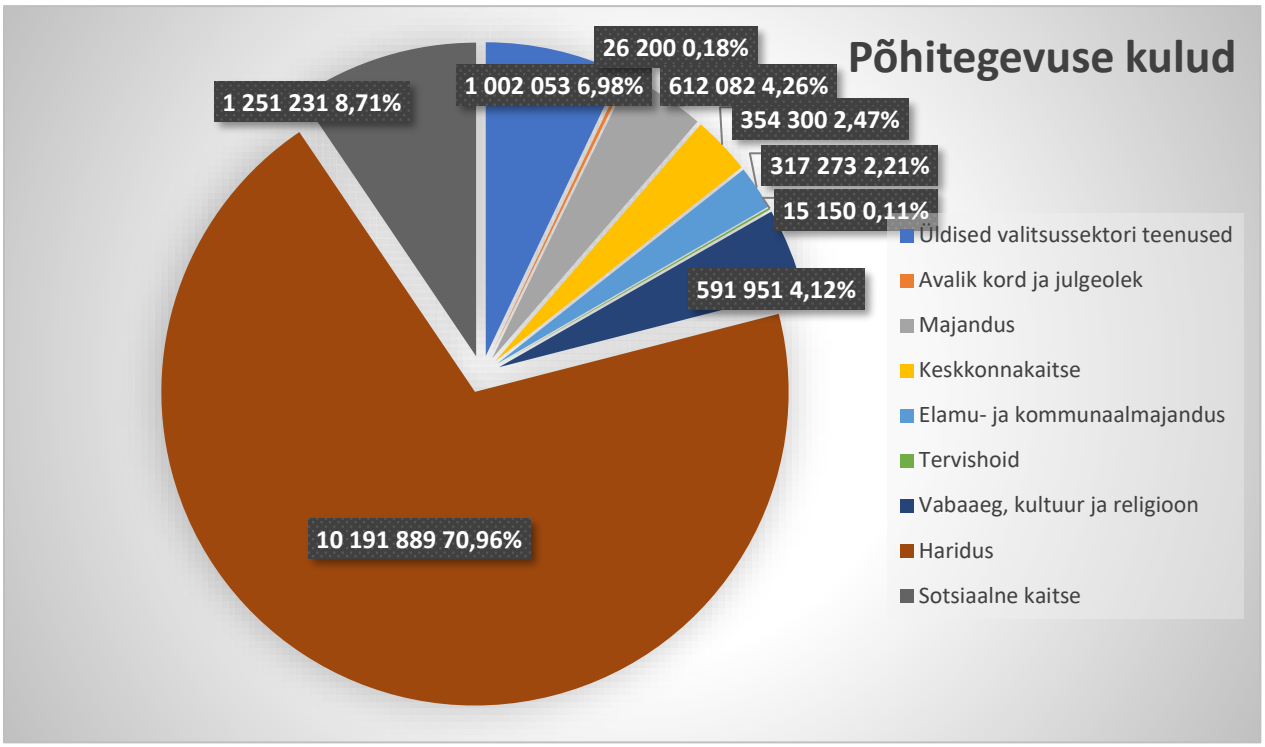

01 ÜLDISED VALITSEMISSEKTORI TEENUSED

Üldiste valitsemissektori teenuste põhitegevuse kulud on **1 002 053 eurot** ning see jaguneb tegevusalade lõikes järgnevalt:

01	2023. täitmine	2024. eelarve	2025. eelarve
Vallavolikogu	81 586	85 500	85 500
Vallavalitsus	515 116	580 976	594 185
Reservfond	0	16 317	20 000
Muud üldised teenused	244 683	262 572	262 312
Muud valitsussektori teenused	36 591	27 000	40 056
Kokku	**877 976**	**972 365**	**1 002 053**

01111 Vallavolikogu - hüvitised vallavolikogu ja komisjoni liikmetele ning volikogu administreerimiskulud.

01112 Valla- ja linnavalitsused

- Vallavalitsuse tööjõukulud ja administreerimiskulud ning vallamaja majanduskulud
- Rahandusteenistuse tööjõu- ja administreerimiskulud

01114 Valla reservfond

01330 Muud üldised teenused

- IT- teenistuse tööjõu- ja infotehnoloogiakulud
- Kommunikatsiooniteenistuse tööjõu- ja administreerimiskulud
- MTÜ Arenduskoda liikmemaks

01600 Muud üldised valitsussektoriteenused

- valimised – valla valimiskomisjoni kulud
- omavalitsusliitude liikmemaksud

03 AVALIK KORD JA JULGEOLEK

Avaliku korra ja julgeoleku valdkonna põhitegevuse kulud on **26 200** eurot ning see jaguneb tegevusalade lõikes järgnevalt:

03	2023. täitmine	2024. eelarve	2025. eelarve
Politsei	2 550	100	100
Päästeteenused	32 238	26 100	26 100
Kokku	**34 787**	**26 200**	**26 200**

03100 Politsei - ruumide majandamiskulud.
03200 Päästeteenused - toetused vabatahtlike päästeorganisatsioonidele.

04 MAJANDUS

Majanduse valdkonna põhitegevuse kulud on **612 082 eurot** ning see jaguneb tegevusalade lõikes järgnevalt:

04	2023. täitmine	2024. eelarve	2025. eelarve
Põllumajandus	69 461	78 002	78 901
Maanteetransport	293 954	250 000	240 000
Salmistu sadam	0	0	20 000
Turism	4 132	6 000	6 000
Üldmajanduslikud arendusprojektid	10 194	51 550	30 000
Muu majandus	202 873	225 767	237 181
Kokku	**580 613**	**611 319**	**612 082**

04210 Põllumajandus – maakorraldusteenistuse tööjõu- ja administreerimiskulud.

04510 Maanteetransport

- valla teede ja tänavate korrashoid
- ühistransport

04730 Turism - kulud valla turismiobjektide korrashoiuks ja rattaringide korraldamiseks Kõrvemaal.

04740 Üldmajanduslikud arendusprojektid – hangete, projektide, arengudokumentide korralduskulud.

04900 Muu majandus - ehitus- ja keskkonnateenistuse tööjõu- ja administreerimiskulud.

05 KESKKONNAKAITSE

Keskkonnakaitse valdkonna põhitegevuse kulud on **354 300 eurot** ning see jaguneb tegevusalade lõikes järgnevalt:

05	2023. täitmine	2024. eelarve	2025. eelarve
Jäätmekäitlus	56 423	61 800	47 800
Avalike alade puhastus	486 371	300 000	300 000
Haljastus	3 506	5 000	6 500
Kokku	**546 300**	**366 800**	**354 300**

05100 Jäätmekäitlus - jäätmete kogumise ja vedamise kulud valla üldkasutatavatest prügikastidest, pakendikonteinerite tühjendamine ning ohtlike jäätmete kogumise ja käitlemise kulud. Loksa jäätmejaama tegevustoetus ja MTÜ Eesti Jäätmehoolduskeskuse liikmemaks.

05101 Avalike alade puhastus - aastaringne teede ja tänavate puhastus, talvine teede ja tänavate puhastus, lumetõrje, libedustõrje, lume äravedu ning teemaal asuva haljastuse hooldus (sh niitmine) koos olmeprügi koristamisega.

05400 Haljastus -valla asulate haljastustööd ja lilled.

06 ELAMU- JA KOMMUNAALMAJANDUS

Elamu- ja kommunaalmajanduse põhitegevuse kulud on **317 273 eurot** ning see jaguneb tegevusalade lõikes järgnevalt:

06	2023. täitmine	2024. eelarve	2025. eelarve
Elamumajandus	3 427	8 563	5 000
Veevarustus	33 385	8 500	4 500
Tänavavalgustus	106 055	93 500	93 500
Muud kommunaaltegevused	208 723	210 635	214 273
Kokku	**351 589**	**321 198**	**317 273**

06100 Elamumajandus - Korterite Kuusalus Kuusalu tee 37-8, Kolgas Mõisa allee 65-3 ja Kuusalu Keskkooli Kooliõue 1 remondifond ja kindlustusmaksed. Kommunaalmaksete osa tasuvad üürnikud.

06300 Veevarustus – veevedu ja vee- ning kanalisatsiooni korrashoiuteenused.

06400 Tänavavalgustus - tänavavalgustuse remondi- ja hoolduskulud ning elekter**.**

06605 Muud kommunaaltegevused

- külaliikumine – külade raha ja kogukonnaprojektide toetus
- Kuusalu kalmistu, Leesi kalmistu ja Loksa kalmistu hoolduskulude toetus
- lemmikloomadega seotud kulud
- majandusteenistuse tööjõu- ja majandamiskulud.

07 TERVISHOID

Tervishoiu valdkonna põhitegevuse kulud on **15 150 eurot** ning see jaguneb tegevusalade lõikes järgnevalt:

07	2023. täitmine	2024. eelarve	2025. eelarve
Üldmeditsiiniteenused	**16 949**	**13 650**	**15 150**

07210 Üldmeditsiiniteenused - Kuusalu Tervisekeskuse ruumide majandamiskulud.

08 VABAAEG, KULTUUR, RELIGIOON

Vabaaja, kultuuri ja religiooni valdkonna põhitegevuse kulud on **591 951 eurot** ning see jaguneb tegevusalade lõikes järgnevalt:

08	2023. täitmine	2024. eelarve	2025. eelarve
Sporditegevus	62 420	71 000	66 000
Puhkepargid	13 515	5 000	5 000
Vabaaja ja spordiüritused, kultuuriüritused ja kultuuriseltsid	56 616	66 500	44 500
Raamatukogud	172 722	183 340	187 240
Rahvakultuur	130 546	124 544	114 894
Muuseumid	82 974	91 260	95 950
Kirjastamisteenused	31 565	31 565	31 565
Religioon- ja ühiskonnateenused	26 022	8 500	8 500
Muu vabaaeg, kultuur ja religioon	33 386	23 302	38 302
Kokku	**609 767**	**605 011**	**591 951**

08102 Sporditegevus

- Kuusalu Keskkooli Spordikeskuse kasutamise soodustused – rendikulude kompenseerimine
- sporditreeningrühmade tegevuskulude toetus
- andekate sportlaste toetamine.

08103 Puhkepargid

- valla mänguväljakute, palliplatside ja liuväljade korrashoiukulud.

08109 Vabaaja ja spordiüritused

- spordiüritused
- kultuuriüritused
- kultuuriseltside toetamine.

08201 Raamatukogud

- Valla Keskraamatukogu (koos filiaalidega) tööjõukulud ja majandamiskulud.

08202 Rahvakultuur

Halduskulud ja ruumide majandamiskulud:

- Kuusalu Rahvamaja
- Kolgaküla Rahvamaja
- Joaveski Rahvamaja
- Vihasoo Rahvamaja
- Viinistu Rahvamaja
- Leesi Rahvamaja
- Pärispea Seltsimaja
- Kolga Rahva Maja
- Kodasoo Külamaja
- Kõnnu Külamaja.

08203 Muuseumid - Kolga muuseumi tööjõukulud ja majandamiskulud.

08300 Ringhäälingu- ja kirjastamisteenused – toetus ajalehe Sõnumitooja väljaandmise finantseerimiseks.

08400 Religiooni- ja muud ühiskonnateenused - toetused kommunaalkulude katteks valla kogudustele.

08600 Muu vabaaeg, kultuur ja religioon

- valla kultuuri-, spordi- ja hariduspreemia
- fotokonkursi preemiad
- aukodaniku toetused
- valla poolt korraldatavad üritused (sh beebipidu, õpetajate päev)
- valla Kroonikafilm.

09 HARIDUS

Hariduse valdkonna põhitegevuse kulud on **10 191 889 eurot** ning see jaguneb tegevusalade lõikes järgnevalt:

09	2023. täitmine	2024. eelarve	2025. eelarve
Alusharidus	2 516 310	2 649 664	2 693 218
Põhi- ja üldkeskharidus	4 562 258	4 826 094	4 816 101
Üldkeskharidus	284 037	276 515	286 118
Noorte huviharidus ja -tegevus	769 920	845 642	848 517
Koolitransport	453 859	455 000	710 000
Koolitoit	381 990	383 079	385 313
Muud hariduse tugiteenused	267 711	324 900	382 596
Muu haridus (haldus)	55 740	59 442	70 026
Kokku	**9 291 825**	**9 820 336**	**10 191 889**

09110 Alusharidus

- Kuusalu Lasteaed
- Kolga Lasteaed
- Kiiu Lasteaed
- Vihasoo Lasteaed
- muud lasteaiad – kohamaksud teistele omavalitsustele.

09212 Põhi- ja üldkeskharidus

- Vihasoo Algkool
- Kolga Kool
- Kuusalu Keskkool
- Kuusalu Keskkooli Spordikeskus
- muud koolid – kohamaksud teistele omavalitsustele

09213 Üldkeskhariduse õpetajate tööjõukulud – gümnaasiumiosa õpetajate palgakulud.

09510 Noorte huviharidus ja huvitegevus

- Hugo Lepnurme Kuusalu Kunstide Kool
- Kuusalu Noortekeskus
- muud huvialakoolid – kohamaksud teistele omavalitsustele
- noorte huviharidus ja tegevus – riigi huvihariduse toetus.

09600 Koolitransport – õpilastranspordi kulud.

09601 Koolitoit

- Kuusalu Kooli toitlustamine
- Kolga Kooli toitlustamine
- Vihasoo Lasteaed-Algkooli toitlustamine

09609 Muud hariduse tugiteenused – Kuusalu Hariduse Tugikeskus.

09800 Muu haridus, sh hariduse haldus – Haridusteenistuse tööjõu- ja administreerimiskulud.

10 SOTSIAALNE KAITSE

Sotsiaalse kaitse valdkonnas on põhitegevuse kulud **1 251 231 eurot** ning see jaguneb tegevusalade lõikes järgnevalt:

10	2023. täitmine	2024. eelarve	2025. eelarve
Puuetega inimeste sotsiaalne kaitse	311 021	305 659	259 463
Eakate sotsiaalhoolekandeasutused	345 665	500 000	500 000
Muu eakate sotsiaalne kaitse	106 784	63 939	60 000
Laste ja noorte sotsiaalhoolekandeasutused	32 517	15 000	11 000
Muu perede ja laste sotsiaalne kaitse	90 386	165 806	161 192
Eluasemeteenused riskirühmadele	24 182	14 700	14 000
Riskirühmade hoolekanne	11 967	12 978	15 728
Riiklik toimetulekutoetus	27 029	22 843	8 685
Muu riskirühmade kaitse	27 550	26 100	27 100
Muu sotsiaalne kaitse	184 615	202 948	194 063
Kokku	**1 161 716**	**1 329 973**	**1 251 231**

10121 Muu puuetega inimeste sotsiaalne kaitse

- Toetused puuetega inimestele ja nende hooldajatele
- puuetega laste toetused
- transporditeenused
- MTÜ Kuusalu Hoolela tegevustoetus.

10200 Eakate sotsiaalhoolekandeasutused - teised sotsiaalhoolekandeasutused (hooldekodud).

10201 Muu eakate sotsiaalne kaitse – Koduteenuste osutamise teenus on 2024. aastal antud üle Kuusalu Hoolela MTÜ-le osalemiseks projektis „Kvaliteetse kodus elamist toetavate hoolekandeteenuste arendamise Kuusalu vallas“. Vald toetab projekti omaosalust tööjõu- ja sõidukite kulude katmisel.

10400 Laste ja noorte sotsiaalhoolekandeasutused – asendus- ja järelhooldusteenus lastekodudes.

10402 Muu perede ja laste sotsiaalne kaitse

- valla toidutoetus
- lastetoetused (sh sünnitoetus, aabitsatoetus, lasterikaste perede toetus, lasteaia osalustasu toetus ja muud peretoetused)
- matusetoetus
- teenuse osutamise tööjõu- ja sõidukite kulud.

10600 Eluasemeteenused sotsiaalsetele riskirühmadele – sotsiaaleluasemete majandamiskulud.

10700 Riskirühmade sotsiaalhoolekandeasutused

- Kolga Päevakeskuse kommunaalkulud
- mittetulundussektori toetused (sh pensionäride seltsingud).

10701 Riiklik toimetulekutoetus - riigi poolt eraldatud raha.

10702 Muu sotsiaalsete riskirühmade kaitse - valla ühekordsed toetused (sh juubelitoetus, jõulutoetus, tervisetoetus).

10900 Muu sotsiaalne kaitse:

- Sotsiaalteenistuse tööjõu- ja administreerimiskulud
- muu sotsiaalne teenus (sh. nõustamisteenused).

Koostas: Ly Korotejev-Piir